

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
КРАГУЈЕВЦУ
Гж.бр. 4125/10
Датум: 13.01.2011. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија Зорана Хацића, председника већа, Драгице Петровић и Сузана Видановић, чланова већа, у парници тужиоца С. А., из С., чији је пуномоћник М. Б., адвокат из Б., против тужене Републике Србије – Министарства одбране Београд – ВП 3493 Пожега, коју заступа Дирекција за имовинско правне послове Београд, ради накнаде штете, решавајући о жалби тужене и тужиоца изјављеним на пресуду Основног суда у Пожеги, 6П-102/10, од 30. 06. 2010. године, у седници већа одржаној дана 13. 01. 2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Пожеги 6П-102/10, од 30. 06. 2010. године у ставу првом.

УВАЖАВА СЕ жалба тужиоца и **УКИДА** одлука о трошковима поступка, садржана у ставу трећем изреке исте пресуде, а списи се **враћају** истоме суду на поновну одлуку у укинутом делу.

О б р а з л о ж е њ е

Ставом првим побијане пресуде делимично се усваја тужбени захтев па се обавезује тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати и то на име накнаде штете због изгубљене зараде по основу допунске делатности на пољопривреди износ од 1.907.458,93 динара са законском затезном каматом, по ступи прописаној Законом о висини стопе затезне камате почев од 24. 05. 2010. године као дана вештачења до исплате, на име накнаде штете у висини разлике исплаћене зараде тужиоца и зараде коју би остварио да није дошло до штетне последице износ од 10.808,00 динара са законском затезном каматом по стопи прописаној Законом о висини стопе затезне камате почев од 19. 09. 1997. године до исплате, на име трошкова лечења – партиципације за куповину лекова у периоду од 01. 01. 2006. до 01. 07. 2007. године износ од 1.916,00 динара, са законском затезном каматом по стопи прописаној Законом о висини стопе затезне камате почев од 04. 01. 2008. године, до исплате, путних трошкова за

контролне медицинске прегледе износ од 4.800,00 динара са истом каматом почев од 12. 02. 2008. године до исплате, трошкова за набавку лекова, износ од 84.145,30 динара са законском затезном каматом по стопи прописаној Законом о висини стопе затезне камате почев од 30. 06. 2002. године до исплате и износ од 27.829,88 динара са истом каматом почев од 04. 01. 2008. године до исплате.

У ставу другом одбија се део тужбеног затхева преко досуђеног износа у ставу првом за износ од 13.020,00 динара по основу путних трошкова за контролне медицинске прегледе са законском затезном каматом почев од 12. 02. 2008. године и захтев тужиоца за исплату ренте као разлике између зараде коју би тужилац остваривао обављањем допунске делатности на пољопривреди, разлике зараде коју би остваривао да је радно ангажован на пословима које је и обављао пре престанка болести и износа инвалидске пензије коју прима, износ од по 18.576,60 динара месечно почев од 01. 07. 2009. године, па убудуће док за то постоје законски разлози, до петог у месецу за текући месец, с тим да доспеле месечне износе исплати одједном у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом принудног извршења, као неоснован.

У ставу трећем обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 572.841,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Против наведене пресуде странке су благовремено поднеле жалбе и то тужена у целости, а тужилац само на одлуку о трошковима поступка, са предлогом да овај суд поступи у смислу жалбених навода.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу одредбе члана 372 ЗПП, Апелациони суд је нашао да је ваљало одлучити као у изреци.

У односу на став први изреке, побијана пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 ЗПП, на које овај суд пази по службеној дужности, нити на повердама указаних жалбом, а због којих би се пресуда имала укинути.

По оцени изведених доказа и навода странака првостепени суд је утврдио да је тужилац као резервиста мобилисан у ВЈ дана 10. 08. 1991. године, где се налазио до 18. 08. исте године, за које време је ратна јединица била смештена у тометном пољу и за које време није било било каквих дејстава нити ангажовања тужиоца, а да је мобилисаним лицима саопштено да се очекује покрет ради одласка на ратиште, због чега је тужилац почео да осећа велики страх и негативну психичку реакцију на припреме за одлазак на борбене задатке. Због тога је тужилац трпео страх због антиципације будућих опасности за свој живот физички и психички интегритет, па је услед психичких тегоба 18. 08. 1991. године отпуштен из ратне јединице, те се 19. 08. 1991. године јавио на неуропсихијатријски предмет у ДЗ Ариље, након чега је одмах упућен на болничко лечење у НПБ "Лаза Лазаревић" у Београду, где се налазио до 20. 09. 1991. године, када је отпуштен под дијагнозом акутна параноидна реакција. Након тога је био под терапијом и лечен је на Психијатријском одељењу Опште болнице у Ужицу у периоду од 12. 11. 1996. године до 02. 12. 1996. године, по истом дијагнозом. Ради оцене радне способности, решењем инвалидске комисије из 1993. године, разврстан је у трећу категорију инвалидности, а од 1996. године лечи се под дијагнозом шизофрена психоза, што је коначна дијагноза душевне болести тужиоца. Решењем Фонда ПИО од 06. 02. 1998. године, тужиоцу је

утврђен губитак радне способности, почев од 19. 09. 1997. године и право на инвалидску пензију почев од 01. 10. 1997. године као инвалиду прве категорије. Решење Фонда од 06. 02. 1998. године тужилац је примио 02. 03. 1998. године, што се сматра даном сазнања за материјалну штету коју је тужилац претрпео због мање остварене зараде, изгубљеног прихода од пољопривреде, као допунске делатности и трошкова лечења. Пре подношења тужбе суду 06. 09. 2002. године, тужилац се обратио надлежном државном органу – законском заступнику тужене Државе, на основу чл. 194 ст. 2 Закона о ВЈ за накнаду штете у мирном поступку, захтевом од 14. 04. 2000. године. На овај захтев му је одговорено дописом од 02. 09. 2002. године да тужена сматра да је захтев тужиоца застарео у смислу одредбе чл. 373 ЗОО.

Одлучујући о приговору застарелости потраживања предметне материјалне штете, првостепени суд је имао у виду изложене околности да је тужилац пре подизања тужбе поднео захтев за накнаду исте штете, дана 14. 04. 2000. године законском заступнику тужене државе, као надлежном органу, а у смислу одредбе чл. 194 ст. 2 Закона о ВЈ, што је у смислу чл. 388 ЗОО довело до прекида застаревања, па како је тужба у овој правној ствари поднета дана 06. 09. 2002. године, дакле у оквиру рока од 3 године од дана сазнања за обим штете (тужилац је решење инвалидске комисије о проглашењу инвалидом прве категорије примио дана 02. 03. 1998. године), првостепени суд је и по налажењу овог суда, као другостепеног правилно одлучио да приговор застарелости предметног потраживања, није основан.

Висину предметне материјалне штете досуђене у ставу првом изреке побијане пресуде, првостепени суд је утврдио на основу обављених вештачења и приложене писане документације, па је правилно налазећи да је тужени за причињену штету у потпуности грађанско правно одговоран по принципу објективне одговорности, сходно одредбама чл. 173 и 174 ЗОО, туженог и правилно обавезао да причињену штету тужиоцу накнади, за који став је првостепени суд по налажењу Апелационог суда, као другостепеног, дао довољно јасне, прецизне, детаљне, потпуне и у свему прихватљиве разлоге.

Жалбом тужене се пре свега истиче да је потраживање из тужбе застарело, према одредби чл. 376 ЗОО, где је прописано да је потраживање накнаде проузроковане штете застарела за три године од када је оштећеник сазнао за штету и за лице које је штету учинило, а да у сваком случају, потраживање застарела за пет година од када је штета настала, као и да у смислу чл. 391 истог Закона за прекид застаревања није довољно да поверилац позове дужника писмено или усмено да обавезу испуни, из чега произилази да је првостепени суд погрешно закључио да је у конкретном случају дошло до прекида застаревања. Међутим, овакви наводи се не могу прихватити основаним, будући да је тужени погрешно протумачио одредбу чл. 388 ЗОО, јер тужилац није само позвао туженог да испуни обавезу, већ се у смислу цитираног прописа, обратио надлежном органу, законском заступнику тужене, захтевом у писаној форми за обештећење ван спора у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања, а што за последицу, супротно наводима жалбе, има прекид рока застарелости, како је правилно закључио првостепени суд, када је нашао да је приговор застарелости потраживања истакнут од тужене неоснован. Дакле,

супротно наводима жалбе да вансудска опомена не прекида застарелост, у овој правној ствари се тужилац није обратио туженој вансудском опоменом, већ захтевом надлежном државном органу, ради обештећења, што има реални значај процесне радње предузете против дужника пред надлежним органом, ради остварења потраживања, а која има за последицу прекид застарелости, у смислу чл. 388 ЗОО.

Жалбом тужене се указује и на неправилно утврђење висине настале материјалне штете на основу налаза вештака, на који је тужена имала примедбе, а што суд у образложењу није ни поменуо. Међутим, оваквим наводима се не доводи у сумњу правилност чињеничног закључка, о висини настале материјалне штете, будући да је првостепени суд правилно оценио и прихватио налазе вештака, чија правилност се наводима тужене стране није озбиљно довела у сумњу, тим пре што тужена није предлагала ново вештачење.

Ни осталим наводима у жалби, које је овај суд такође ценио, не доводи се у сумњу правилност чињенично правног закључка првостепеног суда, на основу којих разлога, а сагласно овлашћењу из одредбе чл. 375 ЗПП је жалба тужене одбијена, а побијана пресуда, у ставу првом изреке, потврђена као правилна и на закону заснована.

Међутим, основано се жалбом тужиоца истиче да је одлука о трошковима поступка, садржана у ставу трећем изреке, донета уз учињену битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 тач. 12 ЗПП, јер нема довољно разлога о чињеницама којима се првостепени суд руководио приликом доношења одлуке. Тако је остало неразумљиво на који начин је суд имао у виду сразмеран успех тужиоца у спору, без ближег објашњења и означавања износа за који је тужилац у спору успео и без позивања на важећу Адвокатску и Таксену тарифу, због чега се и правилност одлуке о трошковима није могла испитати, и због чега је одлука морала бити укинута, а које пропусте ће првостепени суд отклонити доношењем нове одлуке, са јасним и детаљним разлозима.

На основу изнетих разлога, а сагласно овлашћењу из одредбе чл. 387 ст. 1 тач. 3 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА

Зоран Хацић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић